СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 296. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 20. грудня 1930. VOL. XXXVIII. No. 296. Jersey City, N. J., Saturday, December 20, 1930. THREE CENTS.

ХОЧУТЬ ОБМЕЖИТИ ІМІГРАЦІЮ НА 90% НА ДВА РОКИ

ВАШИНГТОН. — Сенатор Рід і конгресмен Джансон внесли законопроекти, в яких домагаються цілковитого припинення іміграції на протяг двох слідуючих літ. Своє домагання оправдують вони економічною депресією і безробіттям.

Секретар стейту Стимсон і секретар праці Довк заявилися проти цих проєктів. Вони є за те, щоби було як досі, тільки щоб обмежити іміграцію до 90%. Вони кажуть далі, що законопроєкти Ріда й Джансона змінили би дотеперішню іміграційну політику Злучених Держав щодо допущення жінок і дітей чужинців, які стали американськими горожанами. А коли обмежиться іміграцію на 90%, то нікому не станеться ніяка кривда.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНСУЛ ПЕРЕВІЗ ТЛІННІ ОСТАНКИ ЦАРСЬКОЇ РОДИНИ.

НЮ ЙОРК. — Френклин Клеркин, бувший заступник американського консуля на Сибірі, потверджує зізнання чеського генерала Яніна, котрий подає, що він перевіз тлінні останки замордованої большевиками царської родини. Ті останки мають бути тепер поховані в гробниці Яніна під Парижем.

Клеркин розповідає, як по розвалі Росії американський консулят вандрував на возах три роки і як він возив з собою в пачках останки замордованого царя Миколи II і його родини. Ті останки мав перевезти Янін до Европи.

ОСТОРОЖНО З ТРІЙЛИВИМ АЛЬКОГОЛЕМ.

ВАШИНГТОН. — „Бюро оф Індостріел Алкогол" подає, що одержує кождого дня повідомлення з ріжних місць про випадки смерти з затроєння алькоголем. Уряд намагається дійти, який саме алькоголь спричинює ті затроєння. І приходить до переконання, що це мабуть спричинює смерть синтетичний деревляний алькоголь, який виробляють без догляду уряду.

Разом з тим уряд повідомляє, що з днем 2. січня вживатимуть при денатуруванню нового способу, який позбавить промисловий алькоголь отруї.

НЕ ДОБРИЙ НА ПРОФЕСОРА, АЛЕ ДОБРИЙ НА ГОВЕРНОРА.

НЮ ГЕЙВЕН (Кенетикот). — Професор Вилбур Л. Крос мусів покидати Єйлський університет задля свого 68-літнього віку. І журився він, що йому тепер робити з часом. Та не довго, бо незабаром вибрано його говернором стейту. Крос є демократом і отсе є він за десятки літ першим демократом, котрий став говернором стейту. Всі його співробітники є републиканцями. І леґіслятура, яка складається з фармерів, є рівнож републиканською. В уряді матиме тільки одного демократа, а це бувшого кулачного чемпіона Тунія, якого сам Крос покликав на урядову позицію.

Та Крос тим не журиться. Він каже, що його родина фармерувала від 300 літ і він знає, як обходитися з фармерами.

ПЕРЕПЛИЛИ ОКЕАН НА ЛОДЦІ.

МАЯМІ. — Ато й Еку Волтер, літ 18 і 23, два молоді Естонці, виплили з Таліна на Балтійськім морі дня 7. серпня на малій лодці, яка мала всього 26 стіп щоби плисти довкола світа. Отак подорожували вони 133 дні і доплили океаном аж до Маямі. Та дорога так їх уже перемучила, що кажуть, що мають її досить.

МІСТО ЕДИСОНА МАЄ НАЙГІРШЕ ОСВІТЛЕННЯ.

ВЕСТ ОРЕНДЖ (Ню Джерзи).—Теренс А. Мулвей, президент „Вест Орендж Борд оф Трейд", підніс на засіданню екзекутиви, що це є сором для міста, що в нім мешкає славний винахідник електричного світла, Едисон, а саме місто має дуже погано освітлені вулиці. Директори потвердили, що дійсно Вест Орендж є найгірше освітлене з усих міст, які вони знають.

ЗА УСУНЕННЯ ЗАЛІЗНИЧОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Вилєм З. Ріплей, професор Гарвардського університету, стверджує, що всі залізниці понесуть тепер великі втрати, та що бизнес їм не оплачується. Тому залізничі компанії повинні прийти до певного порозуміння, щоб усунути конкуренційні змагання, які є властиво причиною недоборів.

ЗАРОБІТКИ КАРУЗА.

НЮ ЙОРК. — Карузови не дають жити і по смерти. А найбільше процесуються за гроші. Його жінка, яка вийшла вдруге заміж, внесла тепер новий позов, домагаючися від американського уряду звороту в сумі $40,000, які стягнено титулом податку з доходів, котрі побирав Карузо з фонографічних плит. Вдова по Карузі каже, що Карузо не мешкав в Америці, а тільки в Італії, й Америка не має права стягати податків. А уряд твердить, що плити фонографічні були роблені в Кемден, Н. Дж., та що тут Карузо співав і тут побирав премії. І подає, що в 1918 р. побрав Карузо від Метрополітен опери $254,950, а за рекорди $103,273.50, в 1919 р. побрав від Метрополітен опери 4299,500, а за рекорди $67,461.50, а в 1920 р. побрав від Метрополітен $220,400, а за рекорди виплатила компанія Віктора $165,043.45.

ЖЕРТВИ ПОЛЬСЬКОГО КАТУВАННЯ.

Нелюдські катування тривають дальше. Одначе про це в Галичині не можна писати. Українська преса пише тепер уже тільки про масові труси й арешти. А що при цьому ділося — навіть не згадує. Як „Діло" написало було, що після трусу в Клепарові відвезено 16-літнього хлопця до лічниці, то це число сконфіскувала поліція.

В „Ділі" з 30. жовтня ц. р. в рубриці „Посмертні згадки" подано несміло, що Михайло Петрушка, діяльний член чит. „Просвіти", співласник ресторану в Мостах Великих, **помер в наслідок побоїв дня 24. жовтня.** Боїмося, що як поліція це завважить, то сконфіскує. Але може не догляне...

А з тим нещасним Петрушкою було так:

„Пацифікаційне" військо без ніякої причини так страшенно скатувало покійного, що буквально поломило всі ребра та відбило нирки, печінку і всі тельбухи, а ціле тіло перемінило в одну чорну масу. Це ствердила окрема судова комісія зі Львова, що на місці робила секцію трупа. Зауважити треба, що ані в Мостах Великих ані в тій околиці не було ніяких підпалів ані якихнебудь саботажів!

Бувшого посла Олексу Яворського з Підгаєць випустили були з тюрми, щоби вдома лічився від „пацифікаційних" побоїв. Як тільки очуняся так, що зміг встати з ліжка, знов його арештували і 25. жовтня відставили до бережанської тюрми.

ЕВРОПЕЙСЬКА ПОДОРОЖ ДВОХ ТИСЯЧ АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОБЦІВ.

В нюйорській пристані перебував кілька днів люксусовий паровик „Олімпія". На нього посідало стадо горобців, щоби проспатися на щоглах корабля. Та в ночи опустив корабель пристань, а коли горобці пробудилися, були вже далеко посеред моря й не бачили вже більше землі. Не осталось їм отже нічого більше, як їхати до Европи. Моряки кормили добре своїх непрошених пасажирів і всі прибули здорові до французької пристані. Деякі з них остались на іміграції у Франції, а інші поїхали до Анґлії. Частина там певно заручиться й остане, а частина таки повернеся назад до Америки. І птиці люблять авантури!

НАСТУП МИШЕЙ.

З Дебречина повідомляють, що в околиці міста розмножилися миші. Нічну напали вони на робітників, які працювали при будові електровні. Вони пожерли всі харчі, убрання й обуву сплячих робітників. Робітники з трудом оборонилися перед нападом мишей.

ЩЕ ОДИН ТВІР ЛІСТА.

Німецька преса подає, що у Ваймарі в бібліотеці найдено невідому досі рапсодію Ліста, зазначену числом 50. Цю рапсодію Ліст написав перед своєю смертю, коли вже був хорий.

ПАПА ВІДЗНАЧИВ ЖИДА.

Як доносить ватиканська преса, папа Пій XI уділив банкирови Жидови Джюзеппе Теплицови відзначення Великого Хреста лицарів св. Сильвестра.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ Й МУЗИКА НА РАДІО.

Рочестер, Н. Й.

Українська Мандолінова Оркестра під проводом Л. Сорочинського відограє на радіо концерт в неділю, 21 грудня, в год. 3.00—3.30 на стації W. H. A. M.

Програма:

1) Увертюра з оп. „Вечорниці" — Ніщинського; 2) Баркароля — Людкевича; 3) Sweetheart of My Student Days — Simons, сольо М. Климців; 4) Колиб не Маруся — Сорочинського; 5) The Tempel Bells — Woodford-Finden, сольо Ю. Січинська; 6) Циганська мелодія — *; 7) перший сніг — Ревуцького, сольо М. Климців; 8) Запорожець — Сорочинського.

При пяні С. Климців.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Українська година на радіо відбудеться у вівторок, 23 грудня, в годині 9.30 вечером, на стації W. N. J., Newark, N. J.

Участь візьмуть: Роман Кузьма — скрипак; Михайло Вдовяк — челіст і Марія Галушка — пяно. Також виступить наша співачка панна Боніта Базарницька. Вона співатиме: „Помарніла наша доля" — Вахнянина й „Ой люлі люлі" — М. Лисенка.

ЛЮБИТЕЛЯМ МУЗИКИ.

Цеї неділі, себто 21 грудня, відбудеться черговий концерт Товариства Friends of Music, на якому виконають прекрасну Різдвяну Ораторію Баха. У хорі співає 160 голосів у супроводі оркестри з Метрополітен Опера, де саме цього року відбуваються концерти Friends of Music. Дірігентом є славний А. Боданцки, а солістами Мацевавер (альт) і инші знамениті артисти.

ДІЯМАНТИ НА ВУЛИЦІ.

В одному місточку в провінції Намака (бувша німецька колонія в південно-західній Африці) поправляли робітники камяні плити на вуличнім хіднику. Підчас робіт знайшли робітники під одною камяною плитою кілька схованих незвичайно цінних діямантів. Кожний з них був величини понад 100 каратів. Вартість знахідки виносить біля півтора міліона долярів. Дорогоцінні діяманти хтось десь украв і сховав їх під плитою вуличного хідника.

ДЕ Є НАЙБІЛЬШЕ КУРЦІВ?

Дирекція французького тютюнового монополю оголосила звіт, з якого довідуємося, що минулого року викурили у Франції 16. міліярдів папіросів. До війни курили Французи річно тільки 4 міліярди папіросів. У Франції, як бачимо, є найбільше курців.

КРАДІЖ У ВАРШАВСЬКІМ МАҐІСТРАТІ.

У правній бюрі варшавського маґістрату начальник того бюра, Гн. Домбровський, украв коло 100 тисяч золотих.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВОЯКИ ПЕРЕЙШЛИ ДО ПОЛЬЩІ.

У Вилейщині в селі Короленка, на кордоннім відтинку Медвіші перейшло на польський бік 4 вояків прикордонної сторожі. Тим воякам грозила кара смерти за те, що перепустили до Польщі селян.

ПОВСТАННЯ НА КАВКАЗІ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

Російські часописи повідомляють, що в Азербейджані появились великі повстанчі віддіди під командою Рустана Ромазана Оглуя. В околицях Джебраїлу повстанці розбили відділ червоного війська, причому згинуло 600 вояків. За те червона армія зрівнала 4 села з землею. В Баку арештовано 27 членів повстанчого комітету. Комунікація на Кавказі утруднена так, що денеде курсують тільки панцирні поїзди. Повстанці вбили начальника Д.П.У. в Азербейджані, Алієва. В Грузії вбили 16 комуністів. В Баку частина робітників страйкує. Між робітництвом ширяться летючки з візовами, щоби до нових робітничих рад не вибирати ані одного комуніста, щоби вернути право приватної власности та вільну торговлю.

АМАТОРИ ГРОШЕВИХ ЛИСТІВ.

У поштовім уряді при головній залізничій стації у Львові арештовано підурядовця Василя Паньчака, якому закидають, що він присвоїв собі 37 грошевих листів з долярами. У його плащі в кишенях сконфісковано при ревізії багато коперт із грошевих листів.

—o—

НЕЩАСТЯ В НЕЩАСТЮ.

В італійськім селі Понтедезе захорувала важко старша жінка і попросила священика висповідати її. Священик прийшов до старого камяного дому умираючої жінки і почав її сповідати. В цій хвилині завалилася стеля і вбила хору жінку та священика і поранила двоє дітей.

—o—

СЛАВЯНСЬКА ЄДНІСТЬ.

Наука не без бука. Тепер мусять Українці на власнім тілі пізнавати, які приятелі Українцям Москалі й Поляки та які вони й між собою. Рижським договором зобовязалась Польща супроти Росії дати Українцям у себе всяку громадянську рівноправність, а Росія Полякам у себе. Де ж тепер Росія? Не обзивається. Російські газети розписалися, що „українська буржуазія" у спілці з Пілсудським бють українських селян і робітників, нібн не знали, що саме „українську буржуазію" Поляки бють.

Росія повертає українських селян і робітників у рабів, давши їм у замін нужду й голод. Українських селян і робітників, які масами втікають до Польщі й Румунії, пограничне військо розстрілює на очах польського й румунського війська. Сотки тисяч селян, робітників й інших заповнюють російські тюрми й працюють у північних морозних лісах, засуджені на досмертні арештантські роботи.

Поляки хваляться, що „Русіні" поважають Польщу й ставлять Пілсудському памятники, а ворогами є тільки „Українці", Большевики хвалять українських комуністів, а стріляють та арештують „українських націоналістів".

Польща й Москва нищать кожда в себе окремо українські культурні установи та культурних робітників.

У нищенню всього українського Москва й Польща були і є тепер однаково: чи білі, червоні, чи чорні.—(„Рідний Край")

В РОСІЇ ВІДНОВЛЕНО РАБСТВО ДЛЯ РОБІТНИЦТВА

РОБІТНИКИ ПОЗБАВЛЕНІ ВСІХ ПРАВ У ВИБОРІ СОБІ ПРАЦІ. ВЛАДА МАЄ РЯДИТИ НИМИ ЯК КРІПАКАМИ АБО ЖОВНІРАМИ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Інтернаціональне робітниче бюро та економічна секція Ліґи Націй уже одержали відомости про останній большевицький декрет, яким закріплюється робітництво в Росії. Згідно з розпорядженням радянської влади жаден робітник не має права вибирати собі місце та характер праці. Всі, що тепер хоч припадково стоять на певній праці, мусять там залишитися й не можуть без спеціяльного дозволу влади ні покинути праці, ні перейти на іншу працю, чи інше місце.

Коли хто з робітників переступить це розпорядження, то його позбавляють права на одержання по картках собі харчів, а також ріжних товарів з кооперативних склепів. Властиво його засуджують при сучасних умовах життя в Росії на голодову смерть. Коли безробітний звертається за працею до бюра праці, то він мусить ставати до такої роботи, на яку його посилає бюро по своїй вподобі, само опреділюючи йому характер праці, місце праці й платню. Колиж безробітний відмовиться приняти ту працю, яку йому пропонують, то його тоді оголошують дезертиром і позбавляють усіх прав на одержання харчів, помешкання й краму.

Влада оголосила, що вона застерігає собі право перекидати робітників з одної праці на другу, а з одної місцевости на другу по своєму бажанню, не рахуючися з бажанням робітників. Отже робітництво в Росії тепер поставлене на становище кріпаків, або жовнірів, якими влада розпоряджається, як сама того хоче.

МУСОЛІНІ ВИНИТЬ АМЕРИКУ.

РИМ (Італія). — Мусоліні виголосив промову в сенаті зприводу законопроєкту про зменшення платні всім італійським державним урядовцям на 12%. В своїй промові він торкнувся причин загальної світової економічної кризи. На його думку в цій кризі найбільше завинила Америка з її кличами масової продукції та масового споживання. Масової продукції легко можна було досягнути при помочі машин, але для масового споживання вже не машин потрібно пристосувати, а людей. Цього останнього Америці не пощастило зробити, бо людина це не машина, якою техніки можуть розпоряджатися по своїй вподобі.

Не пособили широкі американські реклями й висока заробітна платня. Споживання досягло свого вершка й спинилося в дальшому розвитку, а далі зявилася перепродукція. Зокрема на економічному стані Італії, по словам Мусолінія, дуже тяжко відбилася біржева криза в Америці. Взагалі економічні трудноці всеї Европи збільшуються ще тим, що Америка та Франція накопичують у себе золото й консервують його. Таксамо високе американське мито та радянський „демпінг" тяжко відбивається на економічному стані Европи й усього світу.

ЯПОНСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ КОНФЛІКТ.

ТОКІО (Японія). — Японське правительство доручило своєму послови в Москві внести протест проти замкнення радянською владою владивостоцького відділу корейського банку. Японський уряд наказує послови заявити большевикам, що замкнення ними банку він уважає неприязним актом, який має потягнути за собою відповідні консеквенції, коли Москва негайно не приверне всіх прав відділу банку у Владивостоці.

Банк цей головні свої операції вів з рибальськими промисловцями Японцями. Заснований він на підставі Портсмутського договору з царським урядом, після програної Росією війни. Японці вважають замкнення банку нарушенням того договору й ушкодженням риболовних інтересів Японії, які забезпечені їй тим договором.

ЗАКРУТИЛАСЯ ГОЛОВА.

ВАРШАВА (Польща). — Летун Кубаля, який так невдало летів з Ідзіковським до Америки, коли розбився на Азорських островах, тепер уважає себе виключною людиною в Польщі. Він перестав шанувати свою владу й часто не виконує наказів її, вважаючи себе вище того, щоб йому хтось наказував.

Останніми днями він написав різке оскарження на свою владу до військового міністерства. Замісць ласки й подяки від міністерства він тепер опинився у вязниці за порушення дисципліни.

ЛЕДВИ ЗАТВЕРДИЛИ НОВИЙ УРЯД.

ПАРИЖ (Франція). — Після довгих і завзятих дебат нарешті парламент затвердив новий уряд на чолі зі Стеґом. Незначна більшість девятьох голосів, яку одержав Стеґ, говорить за те, що цей уряд не буде довговічним.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГАЛИВУД У МОСКВІ

Недавно закінчився у Москві сензаційний процес проти 8 інжинірів, саботажистів і шпигів, котрі мали бути у звязку з французькими й іншими чужинецькими агентами та намагалися довести до чужинецької інтервенції проти совітів. Такі злочини закидував обжалованим прокуратор. Знову обжаловані не тільки не виправдували себе, а ще намагалися представити себе більшими зрадниками, як їх представив прокуратор. Відома річ, як судять совіти тих, що не йдуть їм під руку. Для таких нема там ніякого суду, бо їх спрятує чрезвичайка ночами без суду й переслухання. Розстріли без переслухання це звичайна подія у совітськім царстві, а тут переслухувано „найбільших зрадників" і всіх їх помилувано.

Не диво, що англійський кореспондент, коли описує свої враження з того процесу, каже, що йому видавалося, що він є в кінематографічній студії в Галивуд. Ціла розправа не викликувала ніякого враження, дійсної судової розправи. Саля виглядала на студію, по якій вешталися ріжні актори. Головний обжалований, професор Рамзін, стояв собі біля мікрофону, покурював та відчитував зізнання. Курили судді, прокуратор і всі обжаловані. Навіть жовніри, котрі сторожили тих „страшних" злочинців пізналися на „комедії", тому виходили собі з салі й не звертали ніякої уваги на обжалованих. Монотонність розправи переривали тільки час від часу крики демонструючої під вікнами публики, яка домагалася кари смерти для обжалованих. Колиж знову обжалованих уласкавлено, то тасама публика знову демонструвала, щоби похвалити мудрість і людяність совітської влади.

Цілий світ відразу зрозумів, що це коменія. Але совітській владі не так ходило про світ як про совіти. Бо нарід по совітськім царстві й так не довідається про те, що думає світ, а возьме ту цілу комедію за правду. Так думали совітські можновладці й так зробили. Требаж було на когось скинути вину. Міліони відчувають, що з кождим днем стає у совітськім царстві тяжче жити. Требаж на це дати відповідь. І совітська влада дає таку відповідь, яка на її думку повинна знайти розуміння серед неграмотних і прибитих міліонових мас. Тому скидає усю вину на саботажистів, які спинюють економічний розвій совітів, як і на чужинецькі держави, які готуються до походу проти совітів.

Ратуються совіти, як можуть. Аранжують комедії у Харкові, то в Москві, але всі ті комедії є тільки ознакою трагічного положення совітської влади.

СЬОГОРІЧНИЙ ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД В ПОДЄБРАДАХ

В Подєбрадах, осідку Української Господарської Академії, як і всі роки перед тим, і цього року було влаштоване свято на пошану великого дня в нашій державно-національній історії. Свято це набрало тим більшої ваги і урочистости якраз тепер, коли на західних землях України шаліє нестримний варварський польський терор.

Першого листопада в 10-тій годині ранку святочну Академію відкрив ректор Академії, проф. Іваницький. В свому вступному слові він підкреслив, що український нарід переживає тяжкі часи і то не тільки під польським режімом, але й там на Радянщині, де нагінки на українських діячів та й цілий українький нарід на порядку денному.

Далі слово забрав доц. Бочковський, соціольоґ та старий український еміґрант з часів першої російської революції 1905—1906 р. Доц. Бочковський в коротких словах згадав випадки з 1. листопада 1918 р. та підкреслив, що цей день є настількиж радісним, як і сумним. В цей день не тільки оголошено українсньку державність, але й він став початком затяжної боротьби з нашими ворогами, що ніяк не хотіли і не хотять погодитися з нашим державним існуванням.

Величезну частину своєї промови доц. Бочковський присвятив останнім подіям у Східній Галичині. Він в коротких, але ядерних словах характеризує поведінку польських державних і громадських чинників на західних землях України. Він твердить, що польська влада і суспільство розпочали ґенеральний наступ на все українське, що на цих землях істнує, та обвинувачує в цьому Пілсудського, який своєю діяльністю в значній мірі прислужився до того, що тепер діється на західних землях. Доц. Бочковський закидає політичну короткозорість тим з українського громадянства, що вірять в те, нібито особистий секретар Пілсудського мав заявити чинникам, які переводять погроми українського населення, що Пілсудський собі цього не бажає, що він взагалі ставиться прихильно до проблеми створення самостійної української держави, а тим самим і до цілого українського народу. Доц. Бочковський підкреслює, що погроми українського населення діються яраз тепер в добі всевладного панування Пілсудського, а тому він, в найбільшій мірі, за це відповідальний.

Доц. Бочковський пригадує, що й ті злиденні здобутки, які посідали Українці за часів панування австро-угорської імперії, були відібрані від них польською державою. Головно він звертає увагу на справу українського унніверситету у Львові.

Згадуючи побіжно про визвольні рухи ріжних народів, він ставить твердження, що де існував терор з боку держави, там усе виникав терор з боку поневолених, отже акція Української Військової Організації цілковито оправдана з історичної точки погляду.

Промовець звертає увагу на дуже невідрадне явище, яке існує в нашій національній дійсности; цим явищем є політичне хрунівство. Він згадує, що компромісові ставлення поневолених до володарів у всесвітній історії спостерігалися, одначе недопустимим є втрачення національної гідности, в наслідок якого поневолений плазує перед побідником. „Українці перестали бути малоросами не на те, щоб стати малополяками" — каже промовець.

Кінчаючи свою промову, доц. Бочковський закликає до орґанізованоні господарської і політичної праці, покликуючись на приклад Фінляндців, які розбудовували своє національне життя з тим більшою енерґією, чим з більшою енерґією російський царський уряд його руйнував.

Академію закінчено відспіванням національного гимну та „Не пора".

Пополудні тогож перого листопада відбулось протестаційне віче укр. еміґр. кольонії проти польського терору на західних землях України, скликане богатьома громадськими професійними та політичними організаціями (а між ними ґрупа професорів У. Г. А.).

Віче відкрив голова Академічної Громади. В короткій вступній промові він освітлив положення на зах. землях України та необхідність боротися з польським варварством, а єдиним доступним для нас еміґрантів засобом боротьби є орґанізована протестаційна акція.

Далі прочитано протестаційні резолюції, що були складені попередньо вибраним на довірочній нараді представників подєбрадських орґанізацій протестаційним комітетом.

У вступі до цих протестаційних резолюцій поміщено освітлення подій на зах. землях України та декілька конкретних випадків прояви польського терору.

Віче протестує проти польського дикунства та **вимагає** від культурного світа оборони, через те, що цей світ, великі держави, у великій мірі є виновниками теперішнього положення українського народу під Польщею. Віче вимагає від великих держав, обєднаних в „Союзі Народів", щоб негайно був припинений польський терор.

Віче також звертається з вимогою до Міжнародного Червоного Хреста, щоб він звернув свою увагу та заопікувався скатованими українськими громадянами.

Виходячи з переконання, що життя українського народу під Польщею не є можливим, віче вимагає від Союза Народів **відділення західних земель України від Польщі.**

Віче ухвалило також резолюцію, якою ганьбиться українських перекінчиків, що, не зважаючи на катовання українського народу польською владою і ґромадянством, вислуґуються в ганебний спосіб ворогам.

Зокрема віче плямує діяльність бувшого ректора У. Г. А. проф. С. Тимошенка, який не так давно реклямувався як безкомпромісовий соборник, а сьогодні підписує виборчу відозву Безпартійного бльоку. Пропозицію про осудження поступовання проф. Тимошенка зустрінуто грімкими оплесками. Могутнє „ганьба" на адресу проф. Тимошенка яскраво визначило відношення подєбрадської академічної кольонії до подібного типу яничар.

Остаточне зредаґовання постанов віча доручено президії віча та тим особам, які виступали на ньому.

Віче закінчено відспіванням „Не пора".

М. Н.

— Чому ви вкрали панові професорові парасолю?

— Бо і так він був би забув її.

Дніпрянський.

ШЛЯХОМ БОРОТЬБИ

Як це було за козацьких часів, так до деякої міри й нині тимчасова поразка наших визвольних змагань причинилася до відродження та поширення тої пошести орієнтацій, які опанували були провідні кола нашої нації у попередні століття.

Частина українських патріотів знову втратила віру в сили Укрїнської Нації, а натомісць почала покладати надію на чужоземні чинники та навіть на історичних ворогів української державности.

Чимало українських соціялістів та навіть членів інших уґруповань — одні з переконання, а другі з опортунізму — перейшли до табору большевицького, сподіваючись, що пролетарська революція в будуччині обєднає всі українські землі та забезпечить Українській Нації можливість належного розвитку на засаді совітської державности. Навпаки, значна ґрупа уенерівців, а до певної міри також гетьманців, рахуючись з суворою та жахливою дійсністю на українських землях під большевицьким пануванням, уважає доцільним змагатися за визволення принаймі певної частини українських земель за підмозою Польщі, у переконанні, що доля большевицької диктатури взагалі вже вирішена, та що таким робом вдасться забезпечити Українську Націю від небезпеки відновлення колишньої Росії. Нарешті решта гетьманців та деякі інші течії, уважаючи, що наша нація не встані провадити визвольну боротьбу як проти Росії так і проти Польщі, а разом з тим рахуючись з тим фактом, що занепад большевицької диктатури на Сході Европи загрожує новим московським поневоленням, коли ми не підемо добровільно на зустріч російському імперіялізмові, сподіваються забезпечити Українській Нації кращу будуччину на ґрунті утворення певної східньо - европейської спілки держав або федерації з Росією, щоб разом з нею добитися також визволення західних українських земель.

Знаменний є факт, що всі ті орієнтації виключають одна другу. Вже з цього видно, що ці орієнтації дуже проблематичні та не вирішують української проблеми. Нема сумніву, що Українська Нація ніколи не примириться з тим, щоб якась частина наших земель знаходилась під чужоземним пануванням, як також буде безнастанно змагатися проти того, щоб і в будуччині вона перебувала у становищі кольоніяльного раба.

Український націоналізм ворожо ставиться до подібних концепцій, побудованих на орієнтаціях на чужоземні чинники, а зокрема на сили наших історичних ворогів, бо ці традиції не виправдали себе в далекій минувшині, а недавня наша збройна боротьба таксамо виразно свідчить, що без належних власних сил ми не встані були використати допомоги чужоземних чинників, а навпаки, вони використали наші визвольні змагання для власної мети. Крім того український націоналізм рішучо поборює ці концепції, бо вони суперечать нашому найвищому ідеалові та нашим програмовим засадам, а саме **соборности та суверенности.** Український націоналізм не може мати нічого спільного з цими концепціями, побудованими не на власній силі та чинній волі Української Нації, а на складній міжнародній грі ріжних чужоземних чинників, які властне не дбають про інтереси Української Нації, а лише намагаються використати нашу силу підчас майбутніх подій на Сході Европи для досягнення своєї мети.

Що більше, український націоналізм буде навіть поборювати ті західньо - українські ґрупи, які ще й досі не здеклярували свого становища на випадок вибуху військового конфлікту на Сході Европи та наскільки вони виявляють угодову тенденцію супроти Польщі або супроти совітської влади. Ми в міру потреби цінимо ту національно-культурну чи господарську працю, яка провадиться на українських землях під ріжними окупаціями, але не слід забувати, що цю працю необхідно підпорядкувати нашим визвольним змаганням. Сучасні польські можновладці на ґрунті своєї обмежености та короткозорости ще й досі не додумалися або не відважуються наслідувати хочби большевицьких махерів. Бо напр. через запровадження певної автономії на західних українських землях, при якій фактичну користь мали би Поляки й Жиди, а Українці не відогравалиб більшої ролі (як це є на совітській Україні, де влада знаходиться в руках московсько-жидівських), Польща може й спромогласяб знайти собі контраґентів у деяких західньо-українських колах. Проте і в такому випадку українські народні маси безперечно не змінять свойого засадничого відношення до польської окупації, таксамо, як це маємо на наших землях під московським пануванням. Це тому, що український нарід під польською займанщиною взагалі не має ніякої будуччини, що навіть автономія не вратує його від рільничої перелюдненсти, від безробіття та загальних злиднів, від еміґрації, кольонізації та польонізації. Тому саме з нашого погляду не може бути ніякої ріжниці між тими західньо - українськими ґрупами, які, налякані небезпекою большевизму, починають виявляти польонофільські тенденції, та тими уенеровцями чи гетьманцями, які вже давно впряглися до воза польського імперіялізму або ще тільки стають на цей шлях.

На щастя далеко не всі українські патріоти вже заанґажувалися або виявляють нахил пристати до названих орієнтацій. Є ще українські напрями, які власне мало чим ріжняться від тої програми та визвольної тактики, що їх обстоює український націоналізм. Інтереси визвольної боротьби вимагають консолідації тих сил, які можуть співробітничати не лише на еміґрації, а головно на українських землях, щоб спільно та доцільно орґанізувати український нарід для чинної боротьби проти окупантів. Українські націоналісти щиро та отверто вже роблять і робитимуть заходи в цьому напрямі. Проте найбільші надії ми покладаємо на українську молодь взагалі, а особливо на молоду ґенерацію робітників, селян та реміснииків, бо нема сумніву, що молоді палкі патріоти, як це вже є сьогодня, будуть також в будуччині масово зміцнювати ряди того українського націоналізму, який поставив своїм завданням **шляхом національної революції та оружної боротьби** добитися повного визволення нашої нації на засаді української великодержавности.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

— Чи то правда, що ви гризетеся тим, що постійно товстієте?

— Дуже журюся тай мушу журитися, бож колиб я не журився, то ще більше потовстів би.

Ярослав Гашек.

ФІНАНСОВІ ТРУДНОЩІ

Возний банкового дому Прохазка і Комп., старенький Шіма, вкінці, після пятнацяти літ служби, набрав відваги та застукав до дверей кабінету банкира Прохазки. Хотів просити в нього від нового року підвишки платні на двацять корон.

Пан Прохазка вислухав його просьбу, попросив його сідати, а сам став ходити по конторі, розводячи руками та говорити:

— Я міг би викинути вас за двері, за вашу безсоромність. Та коли вже я маю пів години вільного часу, то я хочу з вами поговорити по приятельськи. Ви хочете, щоби я додав вам двацять корон на місяць або, інакше, двісті сорок на рік. І це в таку хвилю, коли Дамоклів меч, — подорожіння грошей — висить над грошевим ринком. Чи ви знаєте, що альпейські акції впали з 772 на 759.60? Що акції фридерикських фабрик упали з 940 на 938? Курс фабрик оружжа також паде, любий пане Шіма. З 728 до 716.40. Це таке страшне, а ви хочете двацять корон підвишки!

Банкир у розпуці підняв руки.

— Так, усі банкові варстати падуть. Навіть акції австрійського кредитового банку останніми днями впали на пять корон, а ви хочете двацять корон підвишки. Попит на транспортові акції останніми часами дуже незначний, залізничі акції впали на цілих дванацять корон. Італійський уряд не зумів позичити у Франції сто міліонів корон, а ви хочете від мене двацять корон підвишки!

Франція хоче продати свої сталеві фабрики, а ви приходите до мене та говорите, начеб нічого не сталося: „Я вам служив, пане шеф, пятнацять літ, тому осмілююся, з огляду на загальну дорожнечу, з огляду на десятеро дітей, діраві черевики та недугу, просити підвишки двацять корон!!!" Акції південних шляхів упали на пять корон за штуку, а в мене їх... Та навіщо мені вам це говорити! Ви лише подумайте, навіть акції Вишеградських шляхів тепер упали, а курс буква А впав із 2515 до 2426, а буква Б — з 1004 до 976! Так ви з глуздів зсунулися з вашим проханням підвишки! Голубчику, таж це божевілля! Ви лишень пійдіть подивитися, що діється на паризькій біржі. На ринку стільки паперів! Курс усіх акцій обнизився. Що ви на те скажете? А ви домагаєтеся підвишки! Як ви можете щось такого просити, коли навіть швайцарський уряд не може позичити два міліони, які йому конечні для торговлі. Так, дідусю, білянс цього року страшний. Румунія, Туреччина, Болгарія, Греція не можуть ніде роздобути позички, а ви хочете, щоби я вам підвисшив платню!

— Еспанія, Португалія, Італія ніде не можуть розмістити своєї позички. Банк Франсе Фрер у Ліоні потерпів утрату сто пяті десять міліонів франків у звязку з африканською експедицією, а ви, начеб нічого не було, приходите та домагаєтеся: „Прошу пана шефа підвишки двацять корон!" Голубчику, таж ви знаєте, що говорять про злуку списків із фредерикськими фабриками? Знаєте, що купно ренти копалень „Марії-Анни" буде мати такий наслідок, що річний оборот обнизиться на двацять тисяч корон? Положення погане. Попробуйте, купіть акції Подольських цементових фабрик, а побачите, що потім на біржі їх ніхто у вас не візьме! Що? Ви не купите? Ви хитаєте головою? Ось, наприклад, акції Колінської фабрики штучних уліпшень, за які ви дасьте 379 корон, а я їх купив за 382, себто втратив три корони. Що ви сидите, наче пень! Щоби вас чорт забрав разом з акціями цукроварень! Навіть вони обнизилися і за них тепер не дістанеш 261.50, їх ніхто навіть не оферує, зовсім так, як і акції фабрики д-ра Кольбена. Я не знаю напевно. Я такого чоловіка викинув би за шию. Ви знаєте, що Вінеберґське будівельне товариство тепер на краю пропасти? Ви знаєте, що покінчили самогубством фінансісти Мілер, Скабат, Ковнер, Гібнер, що повісилися Рехе, Кіне, Мен, Вулєгард? Чи знаєте, що кинулися в ріку, в проливи, в море фінансісти Карель Морісон і Комо та банкир Гамерле зі своїм спільником? Усюди банкротцтва, вугільні шахти на Алясці горять, і в них кинувся американський вугільний король! Ви знаєте, що поклади сірки на Уралі знищив землетрус, що Ольденбурські 50-долярові акції впали в ціні на пядесять відсотків, що Сольногородське залізниче та трамваєве товариство збанкротувало? Ні, ви того не знаєте, інакше ви не прийшли би просити в мене двацять корон підвишки на місяць...

Банкир Прохазка потряс за плечі непорушно сидячого Шіму і той упав з крісла на долівку, з холодними, наче лід руками.

Від такої біди, що нависла над фінансовим світом, йому трісло серце.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Враження з концерту.

Листопадове Свято Української Державности відбулося у нас в суботу, дня 29. листопада ц. р., великим концертом у театральній салі У. М. С. А. Був це справді великий концерт, бо на програму зложилось 27 точок. Виступали три хори під управою трох діриґентів. Публика заповнила салю в числі понад тисячу осіб. Хористи були одіті в національні строї, а порядку доглядали члени місцевої Січи, в січових однострoях.

Слідуючого дня, в неділю, у всіх трох церквах (в католицькій, православній і презбитеріянській) відбулась панахида по жертвах останнього наїзду розшалілої ляшні на безборонне населення Галичини.

Загально, свято випало добре. Аранжери не сподівалися стільки публики; саля показалась замалою і через це коло дві сотки людей мусіли відійти домів.

Не можна однак сказати, що свято випало дуже добре. Поминаючи менші або більші недомагання ріжних хорів, без чого остаточно годі обійтися мимо найліпшої волі хористів і диригентів, на святі зроблено один тяжкий промах, про який замовчати булоб гріхом непростимим.

На думці у мене є поведення публики, яка не була вповні достроєна до такого великого свята. Каригідний промах публики заключається в цьому, що чотирма наворотами плескали голосне браво ніґерському портерови, коли цей виходив на сцену поправляти пяно, тощо. Чи це роблено з глупоти деяких одиниць, чи із заrозумілости — годі тут справдити, але доказ є доказом, що цей інцидент погано представив нашу громаду в очах нечисленних чужинців і своїх позамісцевих гостей. Аж на голосне упімнення проповідника В. Кузіва оплески утихли. Хочеться вірити, що на цю тему заговорять з проповідальниць місцеві пароxи та відповідним словом навчать несвідомих пристойного поведення.

Позатим годі не „помянути злим тихим словом" тих, що на похвалу вповні заслугують.

Диригенти хорів, а це дд. Каськів і Ю. Кириченко та п. Л. Кушнір доложили усіх зусиль, щоб їх хори вивязалися як найкраще. З малими недомаганнями (без яких, як сказано, годі обійтися) вони свою доконали і за це їм належиться признання. Робити окремі замітки про кожду пісню кождого хору не годиться бо не був це концерт для конкуренційного попису хорів, але для спільного звеличання спільного свята. Надмінити однак треба, що в хорі д. Каськова вибиваються дві замітні сили, а це: Анна Шумейко в альтах і С. Присяжний в тенорах; в хорі д. Кириченка є сильні сопрани в особах Ольги Гук, Юлії Сенчій і Анни Надрічної; в хорі о. Кушніра на окрему згадку заслугує п-на Оленка Літинська, сопран, у якої голос, хоч не сильний, але зате ніжний і чутливий. Взагалі цей хор, при посвяті і зусиллях, може осягнути світлі успіхи.

Скрипкове сольо п-ни Любки Каськів (Гайворонського „Пісня без слів") випало дуже гарно; у неї в руках є легкість, у звуках тонкість, а в рухах ґраціозність.

Деклямація п-ни П. Приходи випала як краще не можна вимагати.

Листопадове слово виголосив д. М. Шумейко, а святочну промову д-р Л. Цегельський.

Свято уладжено спільними силами усіх груп місцевої громади (крім большевиків, яких тут майже нема) і якраз це з точки погляду національної справи є одною з найбільш потішаючих проявів.

Микола Болшовецький.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

Протест українських жінок.

Ліга Українських Жінок вислала до Hon. Henry L. Stimson-а, секретаря стейту у Вашингтоні, ось-такий протест проти ляцьких знущань:

We, the League of Ukrainian Women of Cleveland, Ohio, wish to make a protest concerning the cruel treatment of Ukrainian people in Galicia.

Inspired by the Polish Government, thousands of innocent people are being flogged, imprisoned, and cruelty treated by the Polish soldiers and gendarmes, and higher institutions of learning are being closed or burned. Food is being requisitioned without payment and homes and property destroyed.

As loyal American citizens, we urge you to use your power as secretary of state to see that justice may be brought about according to the rules of international honor and fair dealing.

League of Ukrainian Women of America in Cleveland, O., Br. 14.

Respectfully yours,
Catherine Dilay, Pres.

—o—

ДІТРОЙТ, МИШ.

Жіноче віче. — Академія в честь Ольги Кобилянської.

Старанням Союза Українок в Дітройт уладжено 7-го грудня ц. р. святочну академію в честь уродин нашої дорогої письменниці О. Кобилянської.

27. листопада минуло саме 65 літ нашій вельмишановній письменниці. Родилась вона в маленькім місточку Гурагумори на нашій зеленій Буковині, яка тепер стогне в румунськім ярмі.

Свято пройшло з великим моральним успіхом. Програму свята відкрила голова Союза Українок Ю. М. Шустакевичева вступним словом, пояснюючи важність подібних святочних обходів, а зокрема свята уродин нашої письменниці.

По цім Галя Добуш, сопран, і Демянівна, альт, відспівали дуетом три пісні, а окремо Галя Добуш відспівала „Хустину" Лисенка.

Святочний реферат виголосив д-р Бодруґ. Він представив нам невідрадні обставини, серед яких доводилось працювати нашій письменниці. Представив красу, велич і важність праці, якій шановна ювилятка посвячує усе своє життя.

Ольга Кобилянська була одною з цих передових жінок, що вели боротьбу за еманципацію нашого жіноцтва. Богато своїх творів присвятила О. Кобилянська проблемі визволення українського жіноцтва зпід ярма законів, які в очах суспільности ставили нашу жінку на нижчім рівні від мущини.

Опісля п. Штик, членица Союза Українок, відчитала короткий твір нашої письменниці, „Сліпець". П. А. Курило, секретарка Союза У., відчитала довший твір письменниці „Лист засудженого вояка на смерть „до своєї жінки".

Відчити обох творів зворушили присутних до глибини душі.

Союз Українок в Дітройт скликає на неділю, 21. грудня ц. р., до української галі при 3464 Сікот Авеню в год. 4. пополудни Жіноче Віче. Віче скликається у справах організаційних, а головно для допомогової акції для наших потерпівших братів в краю від польських звірств. На віче запрошено теж п. Бичинську, яка перебувала довший час в краю і є широко ознакомлена з краєвими обставинами. Союз Українок в Дітройт входить в головну організацію Союза Українок в Ню Йорку і працює згідно для одної цілі.

Союз Українок в Дітройт, Миш.

— Коли виставляли востаннє вашу драму?
— На премієрі.

—o—

— Пані мешкають самі?
— Ні, прошу пана, маю на вихованні сироту.
— Хлопця чи дівчинку?
— Хлопця.
— Скільки йому літ.
— Двацять сім.

ДО БРАТІВ З СТРИЙЩИНИ!

Український Захист в Стрию, при вулиці Конажевського ч. 42, удержує в Стрию Український Захист, в якому находить цілковите удержання 40 дітей-сиріт по стрільцях Укр. Галицької Армії, звертається до Вп. Громадян з горячою просьбою в слідуючій справі:

Зближаються Різдвяні Свята, радість огортає, але чи всіх? Щож мають робити сі бідні сироти нашого Захисту, які стратили не лише батька, що погиб від ворожої ляцької кулі в обороні Вітчини перед ворожою навалою, але також і любляче серце своєї матери? Хто приголубить бідних діточок в день святої вечері і заступить їм в таку важну хвилю їх батьків?

Виділ підписаного Товариства рішив бодай в части вирівнати довг, який тяжить на нас супроти цих нещасних жертв воєнного лихоліття. Щоб справити хоч скромні свята для дітей нашого Захисту — треба фондів, а сих від польських інституцій ми одержати не можемо, супроти чого ми приневолені шукати їх у нашого Громадянства.

Осміляємося проте звернутися до наших громадян за морем з просьбою о ласкаві жертви на коляду для нашого Захисту, а ми свято віримо, що як все, такі цим разом наші Земляки за морем не відмовлять нашій просьбі, за що Виділ вже згори складає подяку.

Ласкаві жертви просимо висилати до Обєднання, або до краю на адресу голови Товариства, п. О. Фільваркової в Стрию, вул. Трибунальська ч. 25.

Стрий, 29. XI. 1930 р.

За виділ:
О. Фільваркова, голова
Ґрубський, секретар.

КОМУНІКАТ
АМЕРИКАНСЬКО - УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ТОВАРИСТВА
„ЗЄДИНЕНІ УКРАЇНСЬКІ ХОРИ".

1. Просимо всі наші хори прислати нам програму свойого сьогорічного Листопадового Свята, як також, по можности, фотографію свойого хору.

2. Тому, що декотрі пп. диріґенти перенеслися в інші місцевости, просимо теперішну Управу хору надіслати нам свою адресу.

3. Усім нашим хорам вишлемо ново видані хорові твори: „Канти" Леонтовича, Стеценка і Демуцького.

4. Пропонуємо ввести звичай уряджування що року Свята Народної Пісні, на якому повинен виступати мішаний, мужеський хор, дівочий і діточий хор, солісти (вокальні та інструментальні).

5. На це Свято можемо вислати готовий реферат до відчитання під заголовком „Наша народна пісня".

6. Ті хори, що не належать до нашого Т-ва, а бажають собі цего, просимо прислати заяву.

7. В усіх вище згаданих справах писати на адресу:

American-Ukrainian Music Society,
224 E. 18th St., New York, N. Y.

Г. Павловський, голова;
М. Гайворонський, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

УКРАЇНСЬКА ДИТИНА ОДЕРЖАЛА ПЕРШУ НАГОРОДУ.

БРІДЖТОН, Н. ДЖ.

В Бріджтон, Н. Дж., відбувся „Гондерт Персент Перфект Бейбі Контест".

Думаємо собі, треба переконатися, як то Американці відносяться до нас, іміґрантів, а зосібна до Українців. Ми не думали, що якраз наша дитина має дістати нагороду, але хотіли знати, як вони нас приймуть, коли і ми зголосимося до конкурсу.

Коли ми зголосилися, то переконалися, що саме Американці відносяться до нас, Українців, дуже прихильно. Вони питали нас, скільки нас є в Комберленд кавнті. А як ми сказали, що є нас кілька тисяч, то вони дуже дивувалися, чому тільки ми одні беремо участь у конкурсі. А треба завважити, що Поляків то було повно на тім конкурсі. Всі вони попривозили свої діти. І певно не було їм до смаку, коли українська дитина, себто моя донечка Калина Тимчій, дістала першу нагороду. Судді узнали її найздоровішою дитиною на цілий округ. Признали її 99.7% „перфект".

Подаємо це до нашого часопису на те, щоби заохотити инших Українців, щоби брали участь у таких конкурсах. Наші діти здорові й гарні й ми можемо ґордитися, що це діти українського роду.

Григорій Тимчій.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний, член 32 відділу У. Н. Союза, складаю щиру подяку Батьковім У. Н. Союзови й головним урядникам за уділення мені з фонду запомогового $75, котрі мені стали у великій пригоді й у великій помочі.

Михайло Брага,
Форбс Род, Па.

Я, нижче підписаний, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду допомогового в сумі $75. Ця допомога стала для моєї родини великою помочію.

Иосиф Катулька,
член 48 від. У. Н. Союза
в Плейнс, Па.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

ТАРЗАН СЕРЕД МАЛП.

(20)

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Дивний танець ішов далі. Потім на знак Керчака бубни замовкли. Самці кинулися стрімголов на тіло, котре вони своїми могучими кулаками збили були на одну кроваву масу. Тепер вони стали їсти свого неживого ворога. Найсильніші малпи дістали найсмачніші куски.

—o—

Тарзан врізав собі своїм гострим ножем гарний кусок мяса. Старий Тублят підглянув Тарзанів кусок і люті блески гніву стрілили з його маленьких очий. Тарзан бачив намір великої бестії та відскочив легко на бік. Та Таблят був йому на пятах.

—o—

Тарзан скочив скоро вгору. Схопивши за галузку дерева, він скоро вдерся нагору. За ним поспішав Тублят. Все вище й вище видпувався він, стараючися дістатись там, куди не важився ніхто з тяжких малп. Сівши на вершочку дерева, він насміхався з запіненого противника, що задержався пятьдесять стіп нижче нього. Тублят збожеволів.

З оглушаючим криком і верeском кинувся він на землю між самиць і молодих самців, кусаючи їх на право й на ліво. Тарзан приглядався сій жорстокій розправі. Він побачив, як Тублят кинувся до Калі, його няньки. Тарзан спустився скоро з дерева та станув перед розлюченим звірем.

—o—

З криком тріюмфу Тублят скочив. Тарзан утопив в нього кілька разів свій гострий ніж. Малпа покотилася до землі. Тарзан, держачи ногу на карку свого ворога, підняв голову вгору та, бючися в сильні груди, видав зі себе жорстокий малпячий крик визову.

З укр. життя.

—o—